

## Nawożenie łąk pomaga zmaksymalizować ich wydajność!

**Autor:** Karol Bogacz

**Data:** 31 maja 2017



**Nawożenie łąk pozwala na maksymalizację uzyskanego plonu masy oraz lepszą jakość koszonych traw. Dostarczanie składników pokarmowych na użytki zielone jest tak samo ważne, jak nawożenie zbóż, rzepaku czy kukurydzy. Podpowiadamy jak nawozić łąki i pastwiska.**

### **Nawożenie poprawia jakość łąk**

Użytki zielone stanowią źródło cennej, a ponadto najtańszej, pełnowartościowej paszy dla przeżuwaczy. Wpływ na jakość oraz ilość wyprodukowanej w gospodarstwie paszy z traw możemy stymulować m.in. poprzez odpowiednie nawożenie. **Nawożenie łąk może mieć także wpływ na skład florystyczny runi, której bogactwo botaniczne decyduje o wartości łąki. Poprzez dostarczenie nawozów stymulujemy wzrost tych gatunków, które najlepiej wykorzystują nawozy mineralne.** Nawożenie najlepsze efekty może przynieść na stanowiskach dobrze zaopatrzonych w wodę – wówczas warto intensyfikować uprawę takich użytków.

Wpływ na jakość oraz ilość wyprodukowanej w gospodarstwie paszy z traw możemy stymulować m.in. poprzez odpowiednie nawożenie łąk.

Pamiętajmy także o tym, że jeśli dysponujemy w naszym gospodarstwie stanowiskami suchymi wówczas warto zastosować intensywne nawożenie łąk na początku wiosny – takie działanie pozwoli racjonalnie wykorzystać zapas wody pozimowej.

## Uregulowane pH wspomaga pobranie pokarmu

Aby precyzyjnie określić dawki nawozowe dla naszych łąk powinniśmy dysponować wiedzą dotyczącą składu gatunkowego prowadzonych w gospodarstwie użytków zielonych – pozwoli nam to zoptymalizować nawożenie względem zapotrzebowania pokarmowego poszczególnych gatunków.

Pamiętajmy, że tak jak w przypadku innych upraw, tak i tutaj uregulowane pH pozytywnie wpływa na pobieranie składników pokarmowych – dostarczonych oraz znajdujących się w glebie.

Podstawowym elementem każdego rodzaju uprawy jest odczyn stanowiska. **Bezwzględne minimum w przypadku użytków zielonych to pH na poziomie 5,0 ( w przypadku gleb mineralnych) lub 4,5 ( w przypadku gleb organicznych). Nieco wyższe pH wymagane jest w sytuacji, kiedy duży udział stanowią motylkowe – wówczas na glebach mineralnych powinno ono wynosić minimum 6,0 a na stanowiskach organicznych 5,3.** Poniżej tych poziomów granicznych użytki zielone są mniej produktywnie przede wszystkim pod względem jakościowym – zbyt kwaśna gleba skutecznie uniemożliwia rozwój traw pastewnych, takich jak życica, kostrzewa łąkowa etc.

### Optymalne pH użytków zielonych

Pamiętajmy, że tak jak w przypadku innych upraw, tak i tutaj uregulowane pH pozytywnie wpływa na pobieranie składników pokarmowych – dostarczonych oraz znajdujących się w glebie. Odpowiedni odczyn pozwala przede wszystkim na lepsze pobranie fosforu. **Dawki wapna dostarczane użytkom zielonym powinny mieścić się w przedziale 0,5 – 3 t CaO/ha na glebach mineralnych oraz 1 – 2,5 t/ha na glebach organicznych. Wapno w nawożeniu łąk aplikujemy tylko jesienią.**

## Co i w jakiej ilości dostarczamy łąkom?

Część gospodarstw wykonała już prace związane z pierwszym pokosem. W niektórych regionach

Polski „Zielone żniwa” dopiero przed nami. Istotnym elementem po zakończeniu prac związanych ze zbiorem będzie uzupełnienie składników pokarmowych na użytkach zielonych. Musimy bowiem wiedzieć, iż zebrany plon to także dostarczone składniki pokarmowe. **10 t zielonki oznacza pobranie około 50 kg azotu, 14 kg fosforu, 60 kg potasu, 20 kg wapnia, 7 kg magnezu, 10 kg siarki oraz licznych mikroelementów (bor, miedź, mangan, molibden, cynk, żelazo).**

Składniki pokarmowe pobierane z gleby wraz z plonem użytków zielonych

Zapotrzebowanie łąk i pastwisk na składniki pokarmowe jest dość duże. **Generalnie przyjmuje się dość szeroki przedział nawożenia azotowego, który wynosi 80 – 180 kg/ha.** W istocie dawka azotowa dzielona jest na trzy części. Największa porcja podawana jest łąkom na początku wiosny – wówczas użytki zielone będące w fazie intensywnego wzrostu wykazują największe zapotrzebowanie na składniki pokarmowe. **Kolejne porcje podawane są kolejno po pierwszym i drugim pokosie, przy czym druga dawka azotowa – po pierwszym pokosie – stanowi około 30% ogólnej dawki. Najmniejsza jest trzecia dawka azotu, podczas gdy nawożenie u progu wiosny tym składnikiem obejmuje około 50% całej normy.** Istnieje jeszcze jedna zasada mówiąca o tym, że stosujemy tyle dawek azotu, ile wykonujemy pokosów. Tak więc w przypadku czterech pokosów azot powinien zostać podany w trzech podejściach – na początku wiosny oraz po trzech kolejnych zbiorach.

Proporcje nawożenia azotowego przy zbiorze trzech pokosów

## Jak wykonać nawożenie łąk?

Opracowując strategię nawożenia łąk warto również uwzględnić uzupełnienie fosforu – pamiętajmy, że stosując wysokie dawki azotu powinniśmy odpowiednio zwiększyć dawkę fosforową. Po wykonaniu pierwszego pokosu nie podajemy jednak tego składnika – zaleca się jego zastosowanie na początku wiosny oraz jesienią.

Podobnie, jak w przypadku azotu, również potas dzielimy wedle zasady – ile pokosów, tyle dawek. 50% całości planowanej dawki powinna zostać podana początkiem wiosny, resztę stosujemy po każdym pokosie w równomiernych dawkach. Pełna dawka potasowa mieści się w przedziale 80 – 160 kg/ha (na glebach ciężkich dawka minimalna, na lekkich wyższe dawki). Nie zaniebujmy obecności tego pierwiastka w glebie, ponieważ wspiera on procesy fotosyntezy. Pamiętajmy także, że

przenawożenie potasem prowadzi do skutków niepożądanych, takich, jak choćby pojawienie się charakterystycznych dla łąk i pastwisk chwastów.

## **Stosujemy nawozy mineralne i organiczne**

W nawożeniu łąk azotem na początku wiosny możemy zastosować saletrę amonową lub saletrzak – są to formy szybko działające. Po pierwszym pokosie w technologii nawozowej warto zaimplementować mocznik. Tak jak wspomniano wcześniej dla równowagi należy uzupełniać także inne elementy odżywcze. Można więc zastosować również nawozy NPK (Polifoski, Amofoski, Lubofoski etc.).

Popularnymi, a jednocześnie praktycznymi i bogatymi w aplikowane pierwiastki, nawozem stosowanymi na użytkach zielonych są te pochodzenia naturalnego. Praktyka pokazuje, iż wartym uwagi jest zastosowanie raz na 3 lub 4 lata obornika, gdzie dawka nie powinna przekraczać 30 ton/ha. Można stosować także gnojowicę oraz gnojówkę, które są najtańszym źródłem składników pokarmowych dla użytków zielonych.

## **MOŻLIWE FORMY NAWOŻENIA ŁĄK**